

“Поки ми ховалися від дронів, 7 з 10 будинків на вулиці села були зруйновані”: розповідь волонтерки із Сум, яка евакуює тварин

Дата: 25 Березня 2025 Автор: Людмила Тягнирядно

Прикордоння Сумщини вже другий рік поспіль страждає від щоденних артилерійських і балістичних обстрілів та атак дронами з боку російських військ. Уже довгий час із прифронтових громад відбувається евакуація цивільного населення. Волонтери ж, своєю чергою, рятують тварин, бо вони не в змозі самотужки потурбуватися про себе.

Під час такої евакуаційної поїздки 21 березня цього року волонтерка Катерина Андреева зі своїм колегою Ростиславом Матвієнком потрапили під російський обстріл FPV-дронів. Волонтери дивом залишилися живими. Вони переховувались у лісі, поки стихла ворожа розвідка і обстріл. Тоді їм вдалося врятувати трьох людей, 10 собак, гусей та кроликів.

Катерина Андреева, яка евакуює людей і тварин у Сумській області, розповіла виданню ZMINA, як волонтери працюють у прикордонні й з якими небезпеками стикаються щодня.

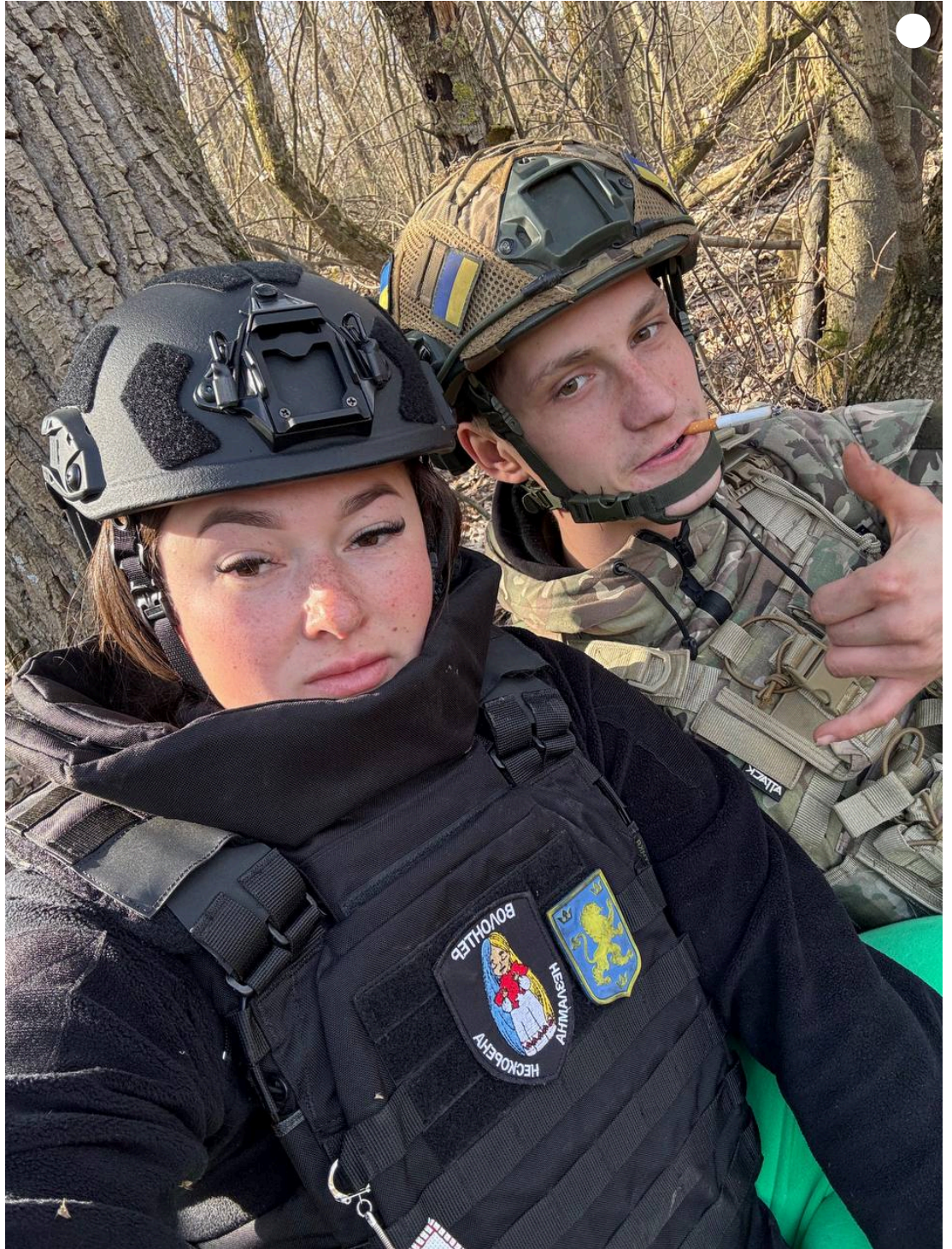
Волонтерка Катерина Андреева. Фото надане для видання ZMINA

21 березня 2025 року, під час евакуаційної поїздки по тварин і людей на Сумщині, ви з колегою потрапили під російський обстріл. Як це було?

Я та мій колега-волонтер Ростислав Матвієнко були на прикордонні Сумщини. Цього дня літало все: дрони, КАБи, ракети. Вони просто накрили всю дорогу, яка вела до нашого місця призначення. Громаду називати я не буду з міркувань безпеки людей, які там ще досі залишаються. Перед нами їхали дві військові автівки, і, на жаль, дрони поцілили в них прямим влучанням. Загалом було дві автівки військових і три цивільні.

Долю хлопців, на жаль, я не знаю, тому що ми їхали, мабуть, 180 кілометрів на годину. І не зупинялися в цілях безпеки. Коли ми їхали, то почали летіти дрони, КАБи, і тоді вже ми просто залишили автівку посеред вулиці й сховалися в лісі.

Уже потім, коли мені зателефонували військові, вони сказали, що там усе було заміновано, що там дуже небезпечно і там постійні прильоти. Як ми вижили, я не знаю. Це, мабуть, якесь Боже диво.

Волонтери Катерина Андреева та Ростислав Матвієнко ховаються в лісі під час російського обстрілу FPV-дронами 21 березня 2025 року. Фото надане для видання ZMINA

У який момент вас засікли ворожі FPV-дрони?

Спочатку російські дрони засікли військових хлопців. На жаль, вони стали їхньою мішенню. Якби ми поїхали першими, то ми б були цією ціллю. Під час обстрілу ми просто залишили автівку, вибігли в ліс і там сиділи приблизно годину. А ці дрони літали над нами весь час.

Загалом це відбувається так: ти їдеш в автівці, і в цей час один дрон кружляє над тобою, а другий, я це своїми очима бачила, приземлений і вічікує момент, щоб ударити. Я не встигла це сфотографувати через те, що автівка хлопців палала і ми швидко їхали. Російські дрони миттю злітають і тебе накривають. Вони настільки все це відпрацювали, що сидять на землі, як коти, а потім, коли бачать ціль, злітають і б'ють.

Попри всі ризики ви продовжуєте допомагати. Чи користуєтесь якимось захистом? Як турбуєтесь про свою безпеку?

Ми маємо звичайний автомобіль "Спринтер", без броні, у нас немає ні РЕБів, ні рацій – нічого. Я просто та людина, яка вірить у Бога. Є лише особиста каска і бронік.

Яка у вас була конкретна мета в цій евакуаційній поїздки?

У нас була конкретна мета забрати з-під обстрілів вівчарок. У нас було в планах вивезти п'ять вівчарок, п'ять дворових собак, гусей, кроликів і ще трьох людей. Тобто чоловіка, жінку і бабусю, якій 87 років. Ви просто уявіть собі: діти в неї забрали все – техніку, худобу, – а бабусю залишили напризволяще. Бабуся плакала, кричала, просила її забрати із собою, але вони цього не зробили.

А тварини – це беззахисні живі істоти, які без людини просто не виживуть. Для мене головне – це тварини.

Ми позавчора забрали 20 кроликів. Заходимо в хату в Миропіллі, там чоловік забирає телевізор, усі пожитки. Ми його питаємо, чому він не забирає собаку, яка в нього на прив'язі. А він каже, що нехай вона хоч подохне.

Кроликів ми прилаштували в зоопарк, до речі, не під м'ясо. Бо я не їм м'яса, я проти вбивства тварин.

Як довго ви займаєтеся порятунком тварин?

Я взагалі люблю тварин з дитинства. У мене є мрія, і я вже майже почала її здійснювати. Хочу побудувати притулок для тварин. Це моя мрія, це моя душа. Я почала дуже активно займатися цим з початку повномасштабного вторгнення. До цього я просто підготовувала собак. У мене на дачі жили 17 собак. А потім я всіх їх прилаштувала в родини.

Тобто, якщо йде евакуація, наприклад, з якоїсь громади, ми завжди там, будемо обов'язково рятувати й допомагати тваринам. Так ми й у Херсоні були, рятували тварин з води, коли росіяни підірвали Каховську ГЕС.

Крім евакуації тварин, ви також працюєте в громадській організації "Європейський фонд допомоги". На чому акцентує роботу ваша організація?

Насамперед наша благодійна організація допомагає Збройним силам України. Також ми допомагаємо людям у скрутних життєвих обставинах, дітям-сиротам. Ми опікуємося дитячими будинками. А я, як волонтерка, яка працює в цій організації, роблю акцент на порятунку тварин.

"Як волонтерка рятувала тварин на Курщині, і тепер я списках тих, кого росіяни хочуть убити насамперед"

Якщо говорити про прикордоння Сумщини, то як зараз бути волонтеркою на цій території?

Дуже тяжко, тому що зараз іде активна евакуація громадян з Юнаківської громади, Хотінської, Краснопільської, Миропільської, Угроїдської, Осойвської громад, з Миропілля. Громад, які евакуюються, дуже багато. Але ви розумієте, що місто Суми, як і інші міста, в які евакуюють людей, не гумове. І прийняти таку кількість людей дуже тяжко. Також постійно всі дороги, які ведуть до цих громад, під ворожими дронами. Тобто я можу вам розповісти те, що ми бачимо, з перших вуст. Ти просто заїжджаєш трасою до якоїсь громади, а в цей час над тобою висять три-

п'ять великих дронів. Росіяни тебе бачать. А потім, коли ти заїжджаєш кудись, ідеш вулицею, інші дрони координують напрямок удару і б'ють.

Ми так заїжджали до Миропільської громади три дні тому. Теж бігли в будинок, який був поруч. Залетіли з двома жінками, вони цивільні, залишилися живими. Годину там сиділи, поки КАБи не приземлилися. Якщо, наприклад, ми беремо вулицю, де розташовано 10 будинків, то сім з них були повністю зруйновані за час, поки ми сиділи.

Цей дрон, який кружляв, влучив у сусідній будинок. І потім ми вже на свій страх і ризик забрали жінок, сіли в авто і поїхали. Ми стартували зі швидкістю 180–200 кілометрів на годину, щоб максимально швидко втекти. Але дрони нас вели до іншого села, і вже там ми були змушені залишити автівку. Ми були прямою мішенню ворожих дронів.

І скажу ще одне: за інформацією українських спецслужб, я, як волонтерка із Сумщини, перебуваю в складеному Росією офіційному списку людей, яких вони першими вб'ють, якщо їм вдасться прорвати нашу оборону. Мені й моїй родині загрожує небезпека. Вони полюють на військових, волонтерів і журналістів, які перетинали кордон і були в Курській області, зокрема в Суджі. А я саме рятувала там тварин.

Чи турбуєтеся ви про безпеку рідних? Як реагуєте на щоденні російські обстріли?

Ми ніяк не реагуємо. Не спускаємося в укриття, тому що їх у нас немає. Вони всі або зачинені, або затоплені, або розташовані настільки далеко, що ти просто не встигнеш туди добігти. Ми просто виходимо всі в коридор і сподіваємося на правило двох стін. Я б сказала, що більшість людей, які четвертий рік війни живуть на Сумщині, просто звикли. Ми навіть не реагуємо.

А як змінилися Суми й Сумщина загалом за ці роки повномасштабної війни?

Щодня стає все гучніше і гучніше. Є ймовірність, що росіяни хочуть зайти на наші прифронтові території, звідки ми евакуюємо людей, щоб бити по Сумах. Ситуація в місті й області складна, але ми вже звикли.

А як ви говорите з людьми, щоб вони виїжджали? Що чуєте у відповідь?

Я вам можу розповісти, як є. На тому тижні в нас була заявка – забрати маломобільного дідуся. Ми приїжджаємо, дрони летять, ми біжимо за адресою, просимо дідуся збиратися, а він із сокирою в руках каже, що чекає рускій мір, і просить іти геть. Ми так його й залишили. Ми не сваримося з людьми, не ображаємо їх. Є люди, які не хочуть виїжджати навіть попри велику кількість обстрілів. Вони пишуть відмови на військову адміністрацію і лишаються у своїх громадах до останнього. Переважно це люди похилого віку.

Евакуація кроликів із прикордоння Сумщини волонтеркою Катериною Андреевою з командою. Фото надане для видання ZMINA

Якщо ще поговорити про евакуацію тварин, то чи рахуєте ви, скількох вдалося врятувати?

Ми врятували багато тварин за весь час повномасштабної війни, зокрема якщо рахувати й порятунок з Курської області, з міста Суджі. Ми вивозили звіди тварин до безпечніших місць. Зауважу, що не до Сумської області, а якнайдалі в безпечніші міста. За три роки повномасштабної війни ми прилаштували близько 500 собак і 300 котів.

Усіх тварин ми прилаштовуємо за договором про довічне утримання. Це такий юридичний документ, за яким у разі жорстокого поводження з твариною ми можемо подати до суду.

Після того як ми забрали тваринку з місця бойових дій, ми її вакцинуємо, обробляємо від паразитів і лише після цього шукаємо родину. Якщо треба, працює кінолог із тваринами, якщо вони в стані контузії або в них проявляється агресія. Є такі тварини, які не виходять з цих станів, з агресії, тоді ми передаємо їх до притулків, але лише в безпечних регіонах. А якщо собака нормальна і вона соціалізована, йде до людини, то ми прилаштовуємо її в безпечні умови.

Ось, наприклад, можу сказати, що зараз хлопці, які досі, на жаль, перебувають у Курській області, планують мені передати собаку. Телефонують мені навіть посеред ночі, щоб я забрала собаку, яку вони вивезли. Наприклад, цього тижня в нас до міста їхатиме 12 собак і три коти.

А як ви шукаєте нові родини для тваринок?

Усі люди, які забирають тварин, знаходять мене через мої сторінки в інстаграмі й фейсбуку. Тобто це моя аудиторія, яка мене підтримує всю війну. Люди, які просто вдячні, і люди, які просто суперові, вони найкращі. У мене є подруга Інна з Києва, вона дуже допомагає мені в прилаштуванні тварин. Також у нас є база людей, які очікують на тваринок. У мене в телефоні люди, підписані як "Оля хоче вівчарку", "Юля хоче такого собаку"... Люди їх чекають. Учора мені телефонував чоловік із Хмельницького і запитував про гончих собак. Я сказала, що, щойно така собачка з'явиться, я йому зателефоную.

Також хочу уточнити, що якщо я забираю собаку з прикордоння, то вона, звісно, брудна, засмучена, в слині, може навіть бути обригана, обкакана, бо процес евакуації переважно не простий. І тому більшість людей, які беруть тваринок, керуються тим, що їм шкода цих тварин і вони готові про них піклуватися.

Тобто всіх тварин, яких ви вивезли, ви прилаштували в нові родини?

Зараз у мене є нові чотири собачки, а всіх інших прилаштовано. Ми зараз будуємо вольєри, збираємо донати на харчування тваринкам.

А що вами рухає? Чому вирішили допомагати саме тваринам?

Я просто люблю собак. У мене вдома дві собаки, і є мрія: я хочу мати приватний будинок і щоб у мене було чотири вівчарки. Мені важливо, щоб, коли я приходила додому, собака мені раділа, облизувала, тоді мені дуже добре.

І ви знаєте, я помітила, що люди, які мають тварин, більш чуттєві, схильні до емпатії і вмійють співпереживати.

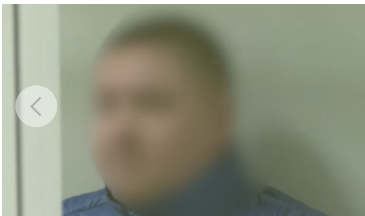
ПОПУЛЯРНЕ

за тиждень

за місяць

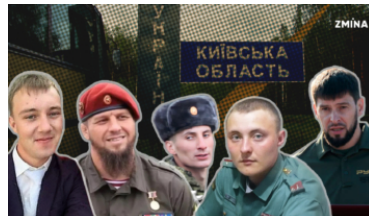
за рік

вибір редакції

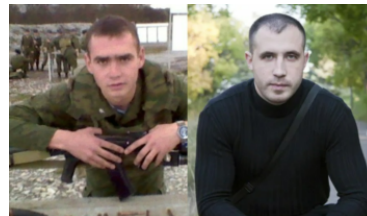
Новини | 01 Квітня 2025

У Рівному в залі суду звільнили чоловіка, винного в чотирьох зґвалтуваннях: потерпілі оскаржать вирок

Тексти | Інна Кубай | 31 Березня 2025

Знущення з цивільних, катування та вбивства: які вироки отримують росіяни за воєнні злочини на Київщині й чи будуть вони покарані

Новини | 31 Березня 2025

Викрадали та знущалися з цивільних на Херсонщині: двом окупантам заочно оголосили підозри

Новини | 31 Березня 2025

Окупанти атакували Кур КАБами: поранено трьо